

ELOFIZETÉS.

HELYEN ES VIDEKEN
 Egy évre ... 800 kor.
 Három évre ... 1500 kor.
 Egy negyed évre 75 kor.
 Egy hónapra ... 25 kor.

Nyitással közlemények megállapodás szerint.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.

TELEFON-SZÁM: 202.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Résevény Társaság.

Bálovarnál Regele Ferdinánd I. (János) 10h-ut 22.

TELEFON-SZÁM: 24.

Arad, 1920.

Főszerkesztő.

Stauber József.

Szombat, május 8.

Marsieu dr. bucsuja.

Aradvármegye közigazgatási bizottsága ma délelőtti ülésén bucsuztatta a távozó dr. Marsieu Jusztin prefektust. Mladin Miklós alprefektus rendes havi jelentésének betérjesztésével kapcsolatban méltatta a távozó prefektus érdemeit, amire dr. Marsieu meghatott hangon vett búcsút a bizottságtól. A közigazgatási bizottság egyhanguan elhatározta, hogy a távozó prefektus arcképét megfesteti és azt az illesteremben kifüggeszti. Az ülés folyamán ismételt alapos megbeszélés tárgyát képezte a rossz utak sürgős karbantartása. A bizottság Mladin Miklós alprefektust egy 150 ezer koronás kölcsön felvételére hatalmazta fel, hogy addig is, míg az államkölcsönt megkapja a vármegye, az utak javítását már most megkezdhesse. A rendes havi jelentések meghallgatása után a közigazgatási bizottság ülése véget ért.

Átkelés a határon.

A határok végleges megállapítása miatt még mindig sok baj van. Naponta érkeznek kérvények a városi prefektusi hivatalhoz, a melyekben a kérvényezők mind azt kéri, hogy részükre a határon át a szabad közlekedést biztosítsák. Többnyire azok fordulnak a hatóságokhoz ilyen kérvényekkel, akiknek birtokuk a határvonalon túl esik. Ma rendelet érkezett a prefektusi hivatalhoz a kormánytól, amely elrendeli, hogy ilyen szabad átkelési igazolványokat a jövőben csak a hadügy minisztérium mellett működő legfelsőbb katonai parancsnokság adhat.

A korona beváltása.

BUCURESTI. A Gasa pénzügyminiszeri osztályfőnök tegnap Erdélybe utazott, hogy a nem bélyegezett koronákat felbélyegeztesse. A le nem bélyegezett korona bankjegyek összege 30 millió korona. A bélyegezett koronákat a legrövidebb idő belül beállják 50 banis árfolyamon.

Udvariasságot!

BUCURESTI. A Románia királyi családja által kinevezett tiszt ismét a közönséghez úgy a multban mint a jelenben is nagyon gororán viselkedtek. Emiatt nagyon sok panasza érkezett a kormányhoz, hogy a magyar, mint a román lakosság részéről. A kormány most szigorú utasítást küldött az összes tisztviselőknak, hogy a közönség szemében a legudvariassággal viselkedjenek és egyes-bajos dolgokban minden felvilágosítást megadjanak.

Kiket vesztegettek meg?

(Egy államtitkár nyilatkozata.)

Griza Péter dr. közlekedési államtitkár a közelmúlt idők vesztegetéseiről következőket mondta egy hírlapírónak:

— A legnagyobb érdeklődésre tarthatnak számot azok az intézkedések, amelyeket a megvesztegetési esetek meggátolása végett foganatosítottunk. Így megtettük a lépéseket abban az irányban, hogy a büntetőtörvénykönyvnek a megvesztegetésre vonatkozó §-a módosítottassék olyképp, hogy a magánfelek büntetendősége bizonyos időre visszahatólag megszüntettesék és hogy magánemberek ekként korlátozatlanul tehesseken tanu-vallomást olyan megvesztegetési esetekkel kapcsolatban, melyekről ma is uton-utfélen beszélnek és a

melyek révén a közönség oly mértékben általánosít, hogy ezzel a tisztviselők, főképp pedig a vasutasok jó hírnevét megrongolja. Holott általában megállapítható, hogy a tisztviselők túlnyomó része a leglelküismeretesebben teljesíti kötelességét. Ezért tehát épen e tisztviselők érdeke az, hogy a visszaélések egész erkölcsi és anyagi ódjumát azok viseljék, akik azokat elkövették. A tervezett nagyjelentőségű intézkedést, valószínűleg dekrétum útján fogjuk — de feltétlenül visszaható érvénnyel — életbeléptetni, amire a bucaresti központi kormány elvi hozzájárulását már meg is szereztük.

A május 10-iki nemzeti ünnep részletes programja.

Hétfőn, május 10-én ünnepli meg Arad városa a román királyság kikiáltásának és az első román királynak, Károlynak a koronázási évfordulóját. A kolozsvári belügyi államtitkártól távirat érkezett ma a városi prefekturára, hogy a prefektúra a katonai hatóságokkal karöltve dolgozza ki az ünnepség részletes programját. A prefektus megbízásából dr. Robu János polgármester ma délután 5 órakor tanácskozást folytatott az Aradon állomásozó katonaság parancsnokával, Lecca tábornokkal, ennek vezérkari főnökével, továbbá a helyőrségi parancsnokkal és az ünnepségre a következő programot dolgozták ki:

A május 10-iki nemzeti ünnep alkalmával általános munkaszünet lesz, az összes üzletek zárva tartandók, csupán a borhéllyel helyek lesznek nyitva délelőtt tíz óráig. Az éjjel-nappal dolgozó üzemek tovább folytathatják munkájukat, az éttermek és kávéházak szintén nyitva tartandók. A köz- és magánhivatalokban is szünetel minden munka.

Délelőtt fél tizenegy órakor az összes templomokban Te Deumot tartanak, amelyeken képviseltetik magukat a város és katonai hatóságok képviselői. A főistentisztelet a görög keleti templomban lesz. Délelőtt tíz óra husz perckor indulnak el a Divízió épületétől (Jószágigazgatósági palota) a templomba a katonai hatóságok és a polgári hatóságok vezetői. Az istentisztelet befejezése után a polgári hatóságok, az iskolák és egyesületek küldöttséget a városháza elé jönnék, ahol az iskolák növendé-

kel, az egyesületek és a katonaság elvonul a tábornok és a város polgári fejei előtt. Az elvonulást a görög keleti templomból, a katonaság által felbocsátott három rakéta fogja jelezni és attól kezdve minden templomban egy fél óráig a harangoknak állandóan zúgni kell. A díszelvonulás után a vármegyei nagytermében recepciók lesznek, amelyen a katonai főtisztok, a polgári hatóságok, az egyházak, egyesületek és egyéb küldöttségek vesznek részt.

Minden háztulajdonos és nyílt üzlettel bíró üzlettulajdonos köteles házázt fellebogózni, névencsak a középületeket is fel kell lobbogózni, a fellebogozás időtartama reggel 8-tól este 12-ig tart. Este fél 9-től éjjel 12-ig a Bulev. Regele Ferdinánd és Bulev. Regina Maria (Andrássy-ut és József főherceg-ut) az összes ablakokat ki kell világítani, az üzletek rollóit is fel kell huzni és az üzletekben és kirakatokban a villanykörtéket égve kell hagyni. Este kilenc órakor fáklyás menet indul el a városházától a Closea (Szt. László), G. Popa (Ferdinánd), Horia (Széchenyi)-utcákon át a Bul. Reg. Ferdinánd főtton a Fehér Keresztig, onnan az Eminescu (Deák Ferenc)-utca át a püspöki palotáig, a fáklyásmenet onnan a görög keleti templom elé vonul, majd a Str. Romanului (Zrínyi) utca át a megyei prefektúra elé megy és a városháza felé visszavonul. Ezeket az utcákat este fél kilenctől a fáklyásmenet elvonulásaig ki kell világítani. Délután 4-től 7-ig két katonazenekar jár az utcákban, majd a fáklyásmenet elvonulása után

éjjel 12-ig jár az két katonazenekar. A Szentháromság szobor, Központi kávéház, Dacia kávéház, és a Csanádi Gazdasági Takarékpénztár előtt diadalkapuk lesznek felállítva. A városháza elé a város három tribünát állítat fel, amelyből egyet a katonai hatóságoknak, egyet azoknak családtagjai, egyet pedig a városi hatóságoknak és azok családtagjainak bocsát rendelkezésre. Délután fél négy órakor a városi színházban a román jótékony négyzet műkedvelő előadást rendez.

Magyar-román házasság.

Érdekes házasságkötés történt ma az aradi anyakönyvi hivatalban. Rascanu Nicolai főhadnagy, aki civilben gazdasz és Galac mellett egy hatalmas birtok tulajdonosa, házasságot kötött Péntek Ilonával, egy jómodu kevermesi földbirtokos leányával. A fiatalok kevermesen ismerkedtek meg és amint ilvenkor szokás, az ismerkedésből rövidesen szerelm fejlődött ki, amelyhöz a befejezése a mai dispenczióval megkötött házasság lett. Érdekes, hogy a házastársak egy szót sem tudnak egymás nyelvén beszélni és az esküt is mindegyik házasulandó a maga anyanyelvén mondta el. A mikor az anyakönyvvezető megkérdezte a fiatal házasokat, hogy a jövőben hogyan fognak egymással érintkezni, azok biztosították az anyakönyvvezetőt, hogy rövidesen megtanulnak beszélni egymás nyelvén és különben is az első hetekben talán még a beszéd sem olyan okvetlenül szükséges.

Igazgatók egymás ellen.

Hentilla Konstantin, az aradi sikeknéma intézet új igazgatója 4200 korona erejéig kártérítést indított Eliás Jakab, az iskola volt igazgatója és Niki Lázár, a felsőbb leányiskola igazgatója ellen. Hentilla keresetében előadja, hogy ő nem kapta meg az iskolához tartozó lakást, amely természetesen lakás, mert Eliás úgy informálta Robu János dr. polgármestert, hogy a lakást bérösszegért bírta és így abba Niki Lázár költözött be. A mai tárgyalásra a bíróság beidézte a polgármestert is, aki elmondta, hogy őt az igazgató nem informálta tévesen és így a lakás jogosan illeti meg Niki Lázárt. A bíróság elutasította Hentillát keresetével, aki megelébbet az ítéletet, azonban Nikivel szemben eljött a követelését és csupán Eliástól kéri az összeg megfizetését, mert szállodában kellett laknia, holott a lakás jogosan neki illette volna meg.

A mai valutapiac.

A dollár ismét emelkedő tendenciát mutat és pár nap alatt 10 koronával emelkedett, Temesváron már elérte a 194-et is. Arad: kis lei 270, nagy lei 302-303, kis dollár 175-176, nagy dollár 185-186, márká 352-353. Temesvár: lei 304-312, dollár 184-194, márká 348-350, dinár 495, rubel 270.

Arucsempész.

Napokkal ezelőtt tudomására jutott a rendőrségnek, hogy Aradon tartózkodik Braun Gábor szentesi kereskedő, aki azért jött ide, hogy nagyobb mennyiségű árut csempészen át Szentesre. Detektívek megfigyelték az idegen kereskedőt és meggyőződtek arról, hogy Braun sok ezer korona értékű bórna, harisnya és köntös szövet árut vásárolt össze. Őt csomagba pakolva csakugyan át akarta csempészni a határon ezeket, de terve keresztlől vitélőben megakadályozta a rendőrség. Mona detektív lefoglalta az árut és az esetről jelentést tett a kihágási bíróságnak. A szentesi kereskedőt valószínűleg vissza fogják tájoncolni lakóhelyére.

MŰVÉSZET.

Aradi írónő drámája.

Az aradi színház igazgatói irónő drámájában szokatlan érdeklődést keltett egy helyi szerző drámája, melyet az igazgatóság előadásra elfogadott. J. T. Fábrián Dódi a tehetséges írónő, akinek „Szifinx” című műve egyik érdekessége lesz az aradi színház műsorának. A darab, mint értesülünk, a téli szezon elején kerül előadásra. Fábrián Dódi urhölgyvet szépirodalmi munkásságáról jól ismeri Arad közönsége. Az írónőnek az Aradi Közlönyben is megjelent több tárcája.

* Rutkay György érdekes színművét mutatta be hétfőn a próza előadás. A Vígyszínház slágerdarabjának, a Nagyvilági nőnek főszerepelt Aradon a következők játszották: Kiss Mariska, Thomay Mária, Földesné, Várkonyi, Kertész, Forgács, Földes, Lugossy és Selemeczky.

* Marad a Jakabfy-pár. Három napos hosszas tárgyalás után végre sikerült Róna Dezsőnek a színház új igazgatójának megválasztása. Jakabfy Dezsővel, a színtársulat távozni készülő művészével és feleségével Halmos Mivel. A művészpár és az igazgató között felmerült fizetési differenciákat elozlatták és így a Jakabfy pár sem távozik el Aradról. A közönség bizonyára örömmel veszi tudomásul, hogy kedvenc színészrel továbbra is megmaradnak a színtársulat kötelékében.

* A Modern Kabaré új műsora szenzációs sikert aratott. Különösen tetszett Polgár Lászlónak aktuális énekes darabja. A mai új műsoron került a színpadra „A kis Dóra” című bohózat.

* Olasz drámai film az Urániban. Az Uránia színház kiváló filmsorozatában a „Gyújtogató” című dráma következik, amelyet szombaton mutat be az Uránia.

* Detektívdráma az Apollóban. Zseftolt házat vonzott az Apollóba a tegnapi bemutató „Huz azem” című nagystílusú detektív dráma. Az eredeti soha nem látott detektív-trükkök valóságos ámulatba ejtik a nézőt. Még három napig marad műsoron a Gaumont filmgyárnak a remeke.

A magyar forradalom okozói.

BÉCS. A Reichspost írja: A magyar kormány vizsgálatot rendelt el azok ellen, akik részeseek a forradalom felidézésében és megcsinálásában. Eddig több mint 400 gyamusított ellen rendelték el a vizsgálati fogságot. A vizsgálati foglyok között vannak azok is, akiket Tisza István gróf volt miniszterelnök meggyilkolásáért fognak felelősségre vonni. Mindazok, akiket csak politikai bűn terhel, amnesztiát fognak kapni. Horthy Kormányzó eddig a következőket részesítette amnesztiában. Friedrich István volt miniszterelnök, Kobek Kornél volt államtitkár, Bartha Albert volt hadügyminiszter, Hock János, Cserenyés Zoltán huszár ezredes, Estefányi Jenő

őrnagy. (A forradalmi Katonatanács volt alelnöke), Ifj. Hehs Aladár katonai író, Jeszenszky Sándor miniszteri tanácsos, Lázár Miklós, a Déli Hírlap szerkesztője, Fabinyi Füzesséri István, a Budapest szerkesztője, Ifj. Radó Antal dr., a Pesti Hírlap munkatársa, Halász Lajos volt sajtó főnök. A budapesti államrendőrség elfogatási parancsot adott ki Göndör Ferenc, Roboz Imre, Györfi Vilmos, Kéri Pál, Fényes László, Major József és Biró Lajos hírlapírók ellen. Kéri és Fényes az ügyvédség foglya, a többi külföldre menekült és onnan szórja a rágalmak szennyes áradatát volt hazájára.

Másfél millió koronát találtak a Simplon vonat kazánjában.

A gyertyamosi román királyi határrendőrség érdekes pénzcsempészést fedezett fel. Az eset fölöttébb rejtélyes és élénken foglalkoztatta a nyomozó hatóságokat. Mint ismeretes, Gyertyamos állomáson a határrendőrség szigorú podgyász- és vonatvizsgálatot szokott tartani a Simplon-vonaton. A múlt héten a vizsgálat meglepő eredménnyel járt. Ugyanis a vonat átvizsgálása közben a mozdonyra is felszállott a vizsgálatot megejtő rendőrség és néhány közege. Míg a vizsgálatot vezető Casacu rendőrbiztos a mozdony berendezését vette szemügyre, az alatt a mozdonyvezető nyomtalanul eltűnt, ami Casacut arra indította, hogy lobbant megsemmítse a mozdony belső berendezését. A kazánban elrejtve rákadt aztán egy nagy

csomag pénzre. A pénzt lefoglalta és miután a mozdonyvezető eltűnt, a Simplon utasai között kezdtek keresni a pénz gazdája után, azonban senki sem akarta magára vállalni, hogy a pénz az ő tulajdonát képezi. A pénzcsempész kibontásakor kiderült, hogy abban mintegy egy és félmillió értékű román lebélyezéssel szerkesztett volt. A pénzt beszállították a temesvári Sigurántára, ahol szigorú vizsgálat alá veszik, vajon nem hamis bélyegzővel van-e ellátva? A Siguranta most abban az irányban is nyomoz, hogy a pénz nem akart-e propaganda célokat szolgálni. A fennálló törvények értelmében a vizsgálat lefolytatása után a talált pénz a román pénzügyminiszterium birtokába megy át.

Ki az a Fáy József?

(Egy „magyar” képviselő-jelölt.)

A Petria legújabb számában megtámadja Fáy Józsefet, Udvarhely volt képviselőjét, aki röviddel ezelőtt a parlamentben emlékeztetés hűségnyilatkozatát elmondta. Fáy szomeru és sötét alaknak festi, akitől nem lehet tudni, hogy voltaképpen kiesoda és mit akar. Ez a Fáy 1918-ban egy alkalommal Balázsfalván betévedt a mozsiba, ahol a nagybárá román látogatók románul beszéltek, dacára a Mackensen és Czernia főle békének. Hallván a román nyelvet, dühbe gurult és rákiáltott a jelenlévőkre, „ne beszéljenek románul.” A román tanulók ellen szegültek és ekkor Fáy revolvert rántott elő, esendőségért kiáltott és mint egy örült kiáltotta: „Én vagyok Kisküküllő megyének főispáni titkára és be fogom az ügyet jelenteni a belügyminiszternek. Megjegyzendő, hogy Fáy ur sohasem volt főispáni titkár, csak hamis címetek vett fel. A magyar esendőségek sokkal tapintatosabbak voltak és az incidens simán elintéződött. E rövid politikai szereplés után visszavonult a politikai harostérről. Ő volt az első, aki később megbékült a helyzettel és kezébe magát beletalálni a román állami életbe. Fáy megválasztot-

ták, azaz kinevezték a Székelyföldre képviselővé, mert román ellenjelöltje visszalépett. Amikor megkérdeztük a magyar demokrata pártot, azok kerekén kijelentették, hogy Fáy nem tartozik hozzájuk. Több magyart is megkérdeztünk, valamennyien azt hangoztatták, hogy őket bizony Fáy nem képviseli és ahánnyal beszélünk, az mind ökölbe szorított kézzel merdült fel a Fáy név hallatára. Ez a Fáy az, aki a román képviselőházban olyan beszédet mondott el a magyar kormányrendszerekről és annyi vádat emelt ellenük, amennyit még a románok sem tehettek volna. Fáy uramat megtapsolták a parlamentben, a Jockey-klubban, a Capsa-kávéházban — othon azonban jéghidegen fogadták. Egy nemzet kérdését nem lehet a Fáyok magatartásával megoldani. Most, hogy a választási harcok újra küszöbön állnak, Fáy ismét előtűnt és agy-látjuk, hogy Marosvásárhelyen egy magyar lapot akar kiadni, persze az új politikai evangélium hirdetésére. Fáy újra működik. A székelyek a Hargita aljában nyugodtan alhatnak, mert Fáy újra munkában van.

Négymillió kártyaveszieség Szabadkán.

Krisán Péter topolyai földművelő, Mundrán Ignác tituli lökörekedő, Kövér András zentai és Lazarevics Péter szabadkai gazdálkodók Szabadkán a Péter Király vendéglőjében találkoztak. Tősgyökeres bácskaiak lévén, azonnal bort, ételt rendeltek és kártyázzal kezdtek. Hetvenkét óráig szakadatlanul folyt a játék, mely végre is azzal végződött, hogy Kövér és Krisán négy millió koronát vesztek, amit kifizettek, de ugyancsak jó bácskai szokás szerint revánspártira hívták meg a nyerteseket. A számla, amit a négy kártyás kifizetett, maga is egy kis vagyont tett ki. Hátra maradt bort, öt csirkét, egy kacsát, fél bányát, százhetven feketét és harminc adag téstát fogyasztottak a kártartó játékosok, ami a korralvalókkal együtt nyolcezer koronába került. A virtuos kártyapártiak néhány nap múlva folytatása volt. Újból tüsszeültek kártyásmi, amelyen Kövér visszanyerte pénzét, amit az előbbi találkozásánál elvesztett. Krisánnak ezúttal sem kedvezett a szerencse, mert újból veszett egy negyedmiliót.

A „hazaáruló” Caillaux védőbeszéde.

PÁRIS. Az ismeretes ítélet meghozatala előtt és ügyvédeknek hatáson és jogi érvekben gazdag védőbeszédeit után Caillaux emelt szót igaza mellett. Miután emelkedett hangon hirdette azt az elvet, hogy minden képviselőnek nemcsak joga, de kötelessége is a kormány magatartását megbírálni, befejezésül a következőket mondta:

— Uraim, itt állok önök előtt. Engedjék meg, hogy nem göggel, de büszkén álljak itt. Nem hajlok meg csak azért, hogy ártatlannak nyilvánítsanak. Nézzenek rám! Hát nem sugárzik ki egész lényemről magatartásomról, nyugodtságomról és önértelemről az ártatlanságom? Soha, de soha nem bocsátkoztam tárgyalásokba az ellenséggel. Soha, de soha nem gondoltam rá, hogy Franciaországot elszakítsam a szövetségeseimtől. Csak egy gondolatom volt mindig az ország nagysága és virágzása. Nagy szolgálatot tettem a hazának. A világ békéjét 1911-ben megmentettem. Jogom van ezt büszkén hirdetni. Nagyon sokat szenvedtem, kivált az utolsó években, amikor közönséges gonoszoktól szenvedtem. Kész vagyok mindent elszervezni azzal a nyugodt lelkiismerettel, mely nem tehet nekem szemrehányást. Akusztom azülem sírjáról. De nem akarom, nem tudom elhinni, hogy a köztársaság szenátusában csak egy pillanatra is daldalmaskodhassék a legrettenetesebb igazságtalanság. Uraim, itéljenek rólam!

A beszéd után Caillaux hátrahanyatlott. Mentet, az egyik védő felfogja a kártyát. A karzatok több lenk tetszés hallgat, mire az egyik felfüggesztette a tárgyalást. Másnap kihirdették az ítéletet.

HIREK.

Korai nyár.

A rendkívül korai, meleg időjárás kén a természetet. Aradtak, akiknek a bevezetés azelőtt volt, már korai csapadékot hoztak be a bevezetés. Ez a gyümölcsös rendes körülmények között május végén és június elején szokott beérni, tehát egy-egy hónappal később, mint az idén. Az az általános vélemény, hogy ha valami váratlan fordulást nem hoz az időjárásban, ami most már a tél kirokálta okozza, akkor ebben az esztendőben szeptember elején szüretnek a bevezetés.

— Átvette egy misszió a postaigazgatóságot. A szülőföldön közli: Az erdélyi központi postaigazgatóság hatáskörét átvette az svédországi Bukarestből érkezett misszió, amely László Antonescu felügyelő és szolgálói főnökökből Gusea Dimitrie, Manescu Alex és Vasilescu Georgeho igazgatósági képviselőkből áll. A bizottság a posta- és távírószolgálat egységesítését veszi munkába.

— Mennyire korlik a magyar béke-delegáció párti tartózkodása? Budapestről jelentik: A magyar béke-delegáció párti tartózkodása, tekintettel a valutaviszonyokra, egymillió és félmillió ezer koronába került.

— Elfogott betörők. Ma reggel előállították a rendőrségben Bella Istvánt, Szelezsán Jánost, Kiss Lajos és Kiss Rozália aradi lakosokat, akik az elmúlt éjjel betörték Rakca Aurél a vármegyei prefektúra titkárságának lakásába és onnan sok fértelmes és értékes tárgyat vittek.

— Halálhír. Úrv. Kehrér Ágostonné 85 éves korában elhalálozott. Az elhunytban Kehrér Károly volt tanfelügyelő édes anyját grászolja. Temetése szombaton délután 5 órakor lesz az aradi temető halottas házából.

— Csak a régi árak! Ertesíttem az összes aradi vendéglátókat, hogy a vendéglői árak újból megállapítása tárgyában hozott ármezsgéző bizottsági határozat megfellebbezve lett s így az újból megállapított vendéglői árak a felmérés után valószínűleg nem lehetnek a csupán a régi árak számításától fel. Az ez ellen vétők ellen a kihágási eljárás megindítva lesz. Vannay, ármezsgéző bizottsági elnök.

— Gyilkos apó. Az aradmegyei Ágria községből jelentik: Ploa János odaváló gazda tegnap volt Horgos Ávrámot egy felszével agyonlőtte. Az aradi ügyészség részéről Sommer Nándor vizsgálóbíró ment ki a helyszínre megvizsgálni a boncolást.

— Football Eseményeket rendez Temesváron pünkösd mindkét napján a Kincsi és TAC., melyre Aradról meghívta az AMTE. és ATE. csapatát. Felkértek, akik a kóránálson résztvevni óháltanak, hogy jelentkezzenek Maldf Emil és Bauer Gyula irak fizetésben.

— Arad város Huszái bajnokságért a Vidéki Sport szerkesztőségének rendezésében vasárnap délelőtt 10 órakor kezdődnek meg a mérkőzések, mely alkalommal az Állami Szakiskola és Katih. Gymnázium válogatott csapatai látszanak egymás ellen. Az érdekes mérkőzések az Óvár-téren sporttelepen lesznek megtartva.

— 150 széles fekete fűszer kőbáttnak alkalmas 400 koronától feljebb Vándornál Strada Metanu (Föray-utca.)

— Salon Artistique Bulev. Regina Mária (Ándrassy-tér) 21., I. em. Antik hatorok porcellánok, órák, vitrinok, lámpák és szoborok eladása.

Nemzetközi misszió Budapesten.

(Átadták az ántant választ.)

BUDAPEST. Egy nemzetközi misszió ma Budapesten érkezett és átadta a magyar kormányhoz az ántant választégyeztet. A béke-

konferencia a magyar Kormányhoz 8 napl időt engedélyezett a békeszerződés aláírására.

Egy párt feltámadása Magyarországon.

Bécsi jelentés szerint a magyar főváros egyik szállodájának külön termében bizalmas értekezletet tartott a régi függetlenségi párt. — Az értekezleten Batthyány Tivadar gróf, Lovász Márton, Abraham Dezső, Sümegi Vilmos, Farkasházy Zsigmond és Pilsy István, továbbá a vidéki függetlenségi párt kiküldöttjei és négy volt főispán vett részt. Az értekezleten először Batthyány Tivadar szólt fel. A pártnak friss jelszavak hatása alatt egyelőre félre kellett állni — mondotta Batthyány Tivadar — A helyzet azonban most már megváltozott annyira, hogy a kisgazdapárt a függetlenségi eszmék örökösének mondja magát, holott örökség csak ott van, ahol halott van, már pedig a függetlenségi párt él, habár nincs is parlamenti képviselése. A függetlenségi párt vezetői, — folytatta a gróf — az első forradalom után élettük kockázatával kyekeztek megakadályozni a balrafordulást, szembeszálltak Károlyival és szűkebb környezetével, de egyfelől az intrikák, mesefelől a polgárság támogatásának hiánya megbénították akciójukat. Az események igazolták a függetlenségi pártot és Justa Gyula politikáját követők volna Wekerlések, ha a függetlenségi, szociális programot megvalósították volna, akkor nem jutottunk volna lejjére. Hangoztatja, hogy 8 már első minisztersége idején követelte a népi-

léti miniszterium felállítását. Ezután támadta a mai politikusokat és a hatalomra jutott egykori vezető férfiakat, akik nem okultak a múlton és akik az egykori monarchia parádját akarják a megcsontított Magyarországra, Ausztria és esetleg Horvátország közös kapcsolatba hozatalával visszaállítani. Azt állítja, hogy a függetlenségi párt egyelőre maradjon passzívban. Batthyány után néhány vidéki kiküldött beszélt, majd Lovász Márton szólt fel. Beszédében ráért a mai kormányzati rendszerre s csak egy kibontakozást lát: a polgárság, földművelés és munkásság érdekeinek egyforma képviselése.

Ezzel az értekezlettel és ezekkel a beszédekkel érdemben nem kívánunk foglalkozni — kommentálta az eseményt a Neue Freie Presse — és rá kell mutatnunk arra, hogy az a Batthyány, aki ma is büszkélkedik a népiéleti miniszterium forszírozásával, a Károlyi-kormány alatt a „népiélet” érdekében kiadta a ruharekvirálási rendeletet és ezzel lényegesen hozzájárult a bolsevizmus előkészítéséhez. Ennek a Batthyáynak nincs meg adva jogossága ahhoz, hogy mint Károlyi ellenzéke, érdemeiket vindikáljon magának. A függetlenségi pártnak és vezérének viselniük kell a felelősséget a forradalomért és annak katasztrofális következményeiért.

Ha az ántant nem a 14 pont alapján köt békét...

WASHINGTON. Hoover elnökkel mezei diktátor és Amerika elnökjelöltje egy levelében ezeket írja: Ha a szövetségesek a Wilson tizennégy pontja alapján kötnek békét, akkor Amerikának ki kell vonnia fegyverestül, podgyászostul Európából, s akkor teljes erkölcsi és gazdasági erőnkét szol-

gálatba kell helyeznünk, mert más különben Európa a nyomor és katasztrófa ocaániába zuhan. De ha nem lesz hajlandó ezen az alapon békét kötni, akkor az Egyesült Államokat a nemzeti becsület arra kötelezi, hogy Európától teljesen elszakadjon és külön békét kössön.

Szabadítsatok ki!

(Evel Szibériából.) Robinson történelmében olvassuk, hogy a magános szigetre kivetett szerencsétlen ifjú pálmaleveleket bízott a tenger hullámaira, azzal a rákarcolt üzenettel: Ferte opem, homines Robinsani! Hozzatok segélyt, emberek, Robinsonnak! Megelevenedik előtünk Robinson meséje, mikor látjuk, hogy egyre-másra jönnek levelezőlapok a messzi Szibériából magyar, német, angol, francia, olasz, japán és orosz üzenettel:

Szabadítsatok ki a fogságból!
Erlöset uns aus der Gefangenschaft!
Redeem us from Captivity!
Soyvez-nous de la captivité!
Liberateci dalla prigione di guerra!

Szibériát fogolytáborokban negyedik, ötödik, hatodik éve selyködő honfitársaink ilyen nemzet-

— Dr. Szalai Vilmos ügyvédi irodáját Bul. Regele Ferdinánd (József tércsereg-ut) 18. szám alá (Uray ház) I. em. helyezte át.

— Divatszalonok szervezését. Szerelmes levelekről, amiket a színészek kapnak. Dialogusok a Monte Cristo film előadása alatt. Munkanélkültek figyelme. A dr. Mezel konzervatórium koncertjének főpróbája. Mi lesz a színészekkel? Magyar színtársulat megy Amerikába. Praccaroli darabot írt. Valami nagyszerű az a pikáns műsor stb. tartalommal jelent meg a közkezdelt Aradi Élet legújabb száma.

Az elszabadult mozdony.

BUCURESTI. A Renasterea Romana írja: Burián Gyula mozdonyvezető, a magyar-román határon, óvári állomáson, adott pillanatban lekasztotta a mozdonyt és Magyarországra területére vezette át. A szatmári illetékes hatóságok ártírtak a debreceni üzletvezetéséhez, hol a mozdony visszaidadását követelték. Az ügy még nem nyert befejezést.

közi felírásokkal keretezett lapokat küldözgetnek haza figyelmeztetésül, hogy ne hagyjuk őket ott és ne feledjük őket. Egy temesvári hadifogoly küldött haza most ilyen lapot néhány sor kíséretében: „Még mindig remény nélkül tengődünk, dacára annak, hogy mindent megkíséreltünk, hogy hazamehessünk”.

Hármas halál.

Pécskáról jelentik: Vaszits Péter rokkant katona két kisfia a Marosba mentek fürödni. A két fiatal gyerek befürdés után vissza akart térni a partra, de egy iszapgödörben megakadtak. Segítségükre sietett a parton álló Sisa István tizenhét éves erdőőr, aki azonban szintén áldozatul esett a veszedelmes iszapgödörnek és mindhárman belefulladtak a Marosba.

A budapesti sajtó.

A budapesti sajtó épen olyan papirhiányokkal küzd, mint akár melyik más ország sajtója. Nagyon sok lap megszűnt Budapesten, így például a „Nap”, az „Esti Hírek”, „Dél Ujság”, „Földmű”, „Borsszem Jankó”, „Vasárnapi Ujság”, két hétfői lap s egy pár jelentéktelen folyóirat. Azonban nagyon sok új lap indult, természetesen a legszélsőbb klerikális irányzattal. A jelenleg megjelenő lapok redukált példányszámban je lennek meg. Így például az „Az Est”, amely a háborús években kétázézer példányban jelent meg, most csak ötezezer példányban nyomódik. A „Magyarország” királypárti, az Új Nemzet vehemens antiszemita programmal dolgozik s sokszor és sok helyt túllépi az izlés hangját. Az „Új Nemzedék” szerint, a mint az április 22-iki vezércikkében írja, a zsidó nem tartozik embertársaink közé és nem is sorozhatjuk magunkat velük egy kategóriába... A „Népszava” állandóan cenzurázva jelenik meg. Hangja feltűnően mérsékelt.

A „Pesti Hírlap” még mindig Légrádiék szerkesztésében jelenik meg.

Az „Érdekes Ujság” legfrissebb száma több felvételt közöl a nemzeti hadseregről.

Nyári Színház.
Ma, 8-án:
Délután: Tul a Nagykrivánon.
Este: A szép kovácsné:
(Daljáték 4 felvonásban.)

APOLLO UPANIA.
Ma, 8-án:
Husz Gyaltogató szem. Dráma 6 felv.

A szerkesztésért felel:
STAUBER JÓZSEF.

Apró hirdetések

Alkalmazás.

MANIKURÓZÁSHEZ nagyobb leányt tanít...

KÖRSEK szenneli belépése egy a szállítás...

Lakás.

ELCSERÉLNÉM György-utcai három szobás...

Vétel és eladás.

EGY 3-AS OSEPI/OSIP eladó. Tamas-Fiskut...

SZÖVÖTT és téshunka ágytakarék, kerekszuroc...

PARAVAN, esztétikus, egykamarás eladó. Gressy-utca...

EZOSTRUDIKUL lorgos eladó. Bövebet Wallinger...

EGY SZOBÁRA való használt linoleumot megvételre keresek...

NEGY DARAB esztétikus tájképpipa és három tájképzika...

ANTIK porcellán, butort, magas áron van szalon...

KÖNYVTÁRAKAT, hangjegyeket, festményeket...

VASARLUNK mindenféle csiszolt és sima illatos...

ELADÓ Nagylakon szálloda és kávéházi berendezés...

KET antik fémek szekrény, antik álló óra, festmény...

FÁRFI SZOBA berendezés bürgermíturával eladó...

GÉPOLAJOK, gőzhenger, motorelaj, tolvite gépkocsi...

NATIONAL CASSA Register, kiadó állapotban eladó...

KIS SOSBORSZESZES ÜVEGEKET bármily mennyiségben...

Alkalmi vétel!

Csak ma és holnap több kisebb és nagyobb perna...

Schächter Antikvár Strada Bucer (Eötvös utca).

Ajánlunk maximált árakon

Margit, Kedves, Angel fürdő-szappan kisebb és nagyobb darabokban...

Dr. Földes si Hehs Aradon.

Cassa de Pastrare Societate pe Actii din Siria. — A Világosi Takarékpénztár Részvénytársaság.

Convocare.

Cassa de Pastrare Societate pe Actii din Siria 1-ji van tinea la 23. Mai 1920...

a XVI-a adunare generala ordinară,

la care st. acționari sunt invitați prin actiunea a lui parte.

Obiecte:

- 1. Alegerea a doi membri pentru verificarea procesului verbal. 2. Raportul directiunii, prezentarea bilanțului pe anul 1919...

Directiunea.

St. acționari, cari doresca participa la adunarea generală, sunt rugați a-si depune actiunile...

Activa — Vagyon. Contul Bilant la 31. XII. 1919. — 1919. XII. 31. Merleg-számia. Pasiva — Teher.

Table with 4 columns: Description, Amount, Amount, Amount. Rows include Nemzetar: Pénzkészlet, Capital de acții, etc.

Világos, 1919. évi december hó 31-én. Krausz Endre, m. p. casier-contabil...

Directiunea. — Az igazgatóság. Comitetul de supraveghere. — A felügyelő-bizottság:

Raportul comitetului de supraveghere:

Onorată adunare generală! In sensul §-ului 195. din legea comercială și a §-ului 72. din statutele institutului...

A felügyelő-bizottság jelentése:

Tisztelt közgyűlés! Van szerencsénk a Világosi Takarékpénztár R. T. 1919. évi mérlegére vonatkozólag a kereskedelmi törvény 135. §-a és a társulati alapszabályok 72. §-a értelmében...

Comitetul de supraveghere a Cassai de Pastrare Soc. pe Actii. — A Világosi Takarékpénztár Részvénytársaság felügyelő-bizottság.

Fűrészpör brikett lemet kapható Hazai Fatermelő. R. T. gőzfűrésznél. Arad, Bul. Reg. Ferdinand L. (Boros Béni-tér 20.)

Csaky óra, óraszerelés és vételek. Előrendelt óra javító műhelye és óraszer vételek műtárgya. Aradon: Str. Maria (Szabóhegyi-u. L. sz.)

Háztelkek eladók Kálvin János, Strada Teodor Orosca Páltenberg Ernő és az ott újjonnan nyitandó utcaiban...